

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Białymstoku**

Białystok, dnia 2 października 2009 r.

**Pan Janusz Krzysztof Rainko
Dyrektor Samodzielnego Publicznego
Zakładu Opieki Zdrowotnej
w Łapach**

LBI-410-016-04/2009
P/09/166

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku skontrolowała w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Łapach (zwanym dalej *SP ZOZ lub Szpitalem*) sprawowanie opieki zdrowotnej nad matką i noworodkiem w latach 2008 – 2009 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole podpisanym w dniu 22 września 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, sprawowanie opieki nad matką i noworodkiem w latach 2008 – 2009 (I półrocze).

W latach 2005 – 2008 w Szpitalu przyjmowano stosunkowo niewielką liczbę porodów wynoszącą od 174 do 189 rocznie, zaś w I kwartale 2009 r. – 59 porodów.

Współdziałanie Szpitala ze szpitalami o wyższym poziomie referencyjnym w zakresie opieki nad matką i noworodkiem w Oddziale Położniczo-Ginekologicznym z Pododdziałem Noworodkowym (zaliczonych do I poziomu referencyjnego), przebiegało prawidłowo. I tak:

- 31 pacjentek i 7 noworodków przekazano do szpitala o II lub III poziomie referencyjnym, z przyczyn medycznych (np. przedwczesny poród, patologia noworodków), wymagających wyspospecjalistycznych usług medycznych dostępnych w tych szpitalach. W ocenie ordynatora Oddziału współdziałanie w tym zakresie przebiegało w zasadzie bez zakłóceń, mimo pojawiającego się problemu braku wolnych inkubatorów dla wcześniaków, zmuszających Szpital do szukania miejsc w innych województwach,

¹ t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

- nie odnotowano żadnego zgonu żywo narodzonego noworodka do 6 dnia życia, wystąpił natomiast 1 przypadek martwo narodzonego noworodka,
- 179 porodów z lat 2005-2009 (tj. 22,9% ogółu) zakończono cesarskim cięciem, w tym w I kwartale 2009 r. wykonano 21 cesarskich cięć, co stanowiło 35,6 % porodów i wynikało z uwarunkowań medycznych.

Szpital spełniał większość wymogów określonych dla oddziałów położniczych i neonatologicznych w zarządzeniu nr 93/2008/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 22 października 2008 r. w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju: leczenie szpitalne (zwanym dalej „zarządzeniem nr 93 Prezesa NFZ”), w zakresie stanu i kwalifikacji personelu medycznego, zapewnienia całodobowej kompleksowej opieki lekarskiej i pielęgniarzkiej we wszystkie dni tygodnia, wykonywania badań KTG oraz histologiczno-patologicznych, a także wyposażenia w sprzęt medyczny wymagany dla szpitali I poziomu referencyjnego. Jednakże:

- na Oddziale Położniczo-Ginekologicznym zatrudniano jedynie 2 lekarzy w godzinach normalnej ordynacji, zaś pozostałych 3 lekarzy pełniło wyłącznie dyżury medyczne, mimo że w godzinach normalnej ordynacji niezbędnym było zatrudnienie co najmniej 4 lekarzy (w przeliczeniu na pełne etaty),
- na Oddziale nie zapewniono łóżek intensywnej opieki medycznej z wydzielonym stałym dyżurem pielęgniarzskim, korzystając (w razie potrzeby) z łóżek na pododdziale intensywnej terapii bloku operacyjnego.

Ponadto kontrola NIK wykazała, że Szpital nie posiadał żadnych dokumentów potwierdzających dokonanie aktualnych przeglądów część używanego sprzętu medycznego na Oddziale (kolkoskop, aparat KTG, kardiomonitor, aparaty do pomiaru ciśnienia, lampa bakteriobójcza, ssak, inhalator, waga medyczna ze wzrostomierzem, aparat do elektrokoagulacji, pulsoksymetr, nawilżacz powietrza oddechowego, laryngoskop), ani dokumentów potwierdzających dopuszczenie tych urządzeń do użytku, wymaganych w § 7 ust. 1 załącznika do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 maja 2008 r. w sprawie ogólnych warunków umów o udzielania świadczeń opieki zdrowotnej². Nie spełniono także niektórych wymogów określonych w § 18 i 21 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej³. W 2 pokojach umieszczono bowiem po 7 łóżek, zamiast 5 wymaganych, a w 6 salach nie zapewniono możliwości dostępu z trzech stron do łóżka pacjentki (w trakcie kontroli NIK pokoje dostosowano do wymogów ww. rozporządzenia). Zgodnie z dyspozycją zawartą w § 53 ust. 2 powołanego rozporządzenia opracowano program dostosowania Szpitala do jego wymagań, w terminie do 31 grudnia 2012 r., który został w 2007 r. pozytywnie zaopiniowany przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku. Do zakończenia kontroli NIK, SP ZOZ nie podjął jednak żadnych działań w celu zlikwidowania odstępstw występujących w Oddziale (w tym m.in. wydzielenie służby

² Dz. U. Nr 81, poz. 484

³ Dz. U. Nr 213, poz.1568 ze zm.

umywalkowo – fartuchowej w sali porodowej, zamontowanie w izolatkach oraz gabinetach zabiegowych baterii ciepłej i zimnej wody, uruchamianie bez kontaktu z dłonią, zamontowanie wentylacji wymuszonej działającej na zasadzie podciśnienia, wykonanie w pokojach okładzin ściennych łatwozmywalnych).

Mimo tych braków, w ofercie złożonej 26 listopada 2008 r. do Podlaskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ - będącej podstawą do zakontraktowania świadczeń z zakresu położnictwa i ginekologii w wysokości 1.090.686 zł i neonatologii w kwocie 668.151 zł - pełniąca wówczas obowiązki dyrektora Pani Hanna Łapińska potwierdziła spełnienie wszystkich wymogów (w tym dotyczących liczby lekarzy i łóżek intensywnej opieki medycznej, serwisowania sprzętu oraz liczby i rozmieszczenia łóżek w salach pacjentów), a także wykazała posiadanie 3 inkubatorów, chociaż Pododdział Noworodkowy dysponował faktycznie 2 inkubatorami (trzeci skasowano 28 sierpnia 2008 r. tj. 3 miesiące wcześniej).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Rzetelne sporządzania ofert do NFZ, w związku z ubieganiem się o umowę na świadczenie usług medycznych, także w części dotyczącej liczby zatrudnionych lekarzy w godzinach normalnej ordynacji na Oddziale Ginekologiczno-Położniczym oraz posiadanego sprzętu medycznego.
2. Przeprowadzanie bieżących przeglądów stanu technicznego użytkowanego w Szpitalu sprzętu medycznego.
3. Zapewnienie pełnej realizacji wymogów ustalonych przez Prezesa NFZ dla oddziałów położniczych i neonatologicznych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku, na podstawie art. 62 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Dyrektora, w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosków lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust. 2 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia do Dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie wniosków, ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały komisji odwoławczej.

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
z up.
Agata Katarzyna Ciupa
WICEDYREKTOR